

ΣΤΙΛΛΙΓΓΙΟΣ.

Γερμανός ὁ Στιλλίγγιος ἄριστος ὀφθαλμοῦατρος καὶ συγγραφεὺς περίφημος, ἐγεννήθη ἐν Οὐεστφαλίᾳ τὸ 1740. Ἐν καιρῷ τῆς νεότητός του ἦτο πολλὰ πτωχὸς, ἄμοιρος τῶν κοινῶν ἀναπαύσεων καὶ ἀναγκαίων τῆς ζωῆς. Μετὰ πολυχρόνιον δὲ ἀνησυχίαν καὶ πολλὰς προσευχάς, ἐπληροφορήθη, ὅτι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἦτο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ πανεπιστήμιον νὰ σπουδάσῃ τὴν ἰατρικὴν. Κατὰ πρῶτον δὲν ἐκλεξε πανεπιστήμιον, ἀλλὰ περιέμενε τὴν δῆλωσιν τοῦ ἐπουρανίου Πατρὸς, καθότι σκοπὸν ἔχων νὰ σπουδάσῃ ἀπλῶς ἐκ πίστεως, δὲν ἤθελε εἰς τίποτε ν' ἀκολουθήσῃ τῷ ἴδιον αὐτοῦ θέληματι. Μετὰ τρεῖς ἐβδομάδας ἀφ' οὗ ἔκαμε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἠρωτήθη ἀπὸ τινος φίλης, ποῦ ἐσκόπευε νὰ ὑπάγῃ; «Δὴν ἐξεύρω», ἀπεκρίθη. «Ὁ γείτων ἡμῶν Τ. εἶπεν ἐκείνη» ὑπάγει εἰς τὸ Στρασβούργον νὰ δισχειμάσῃ ἐκεῖ ὑπάγε μετ' αὐτοῦ. » Τοῦτο κατένυξε τὴν καρδίαν τοῦ Στιλλίγγιου· ἠσθάνθη ὅτι αὕτη ἦτο ἡ δῆλωσις. Ἐν τῷ μεταξῷ, ἣν ἐπερίμενε αὐτὸς ὁ Τ. εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον, καὶ ὑπερευχαριστήθη δια τὴν πρότασιν. Ἡ εὐδαιμονία τοῦ Στιλλίγγιου ἐξηρτάτο ἤδη ἀπὸ τοῦ νὰ γίνῃ ἰατρός, καὶ πρὸς τοῦτο ἀπητοῦντο τουλάχιστον χίλια δίστηλα, ἐξ ὧν οὐδὲ τὰ ἑκατὸν ἐγνώριζε πόθεν νὰ προμηθευθῇ. Σταθερῶς ὅμως προσήλωσε τὴν πεποίθησίν του εἰς τὸν Θεόν, καὶ διελογίζετο ὡς ἀκολουθίως. «Ὁ Θεὸς μηδὲν δὲν ἀρχίζει, χωρὶς νὰ τελειώσῃ αὐτὸ ἐνδόξως· εἶναι δὲ ἀληθέστατον, ὅτι αὐτὸς μόνος διέταξε τὰς παρούσας περιστάσεις μου, χωρὶς τὴν ἰσχύην μου συνέρχαιαν. Ἐπομένως εἶναι προσέτι ἀληθέστατον, ὅτι αὐτὸς θέλει ἐκτελέσει πᾶν τὸ περὶ ἐμέ κατὰ τρόπον ἄξιον ἐαυτοῦ. Μειδῶν ἔλεγε πολλάκις εἰς τοὺς ἐπίσης ἐνδεδεικμένους φίλους του. — «Αποτῶ πόθεν μέλλει νὰ με στείλῃ χρήματα ὁ οὐράνιος Πατήρ μου.» ὅτε δὲ ἐφανέρωνον ἀνησυχίαν ἔλεγε. «Πιστεύσατε βεβαίως, ὅτι ὁ δυνηθεὶς νὰ θρέψῃ χιλίους ἀνθρώπους δι' ὀλίγου ἄρτου, ζῇ εἰσέτι, καὶ εἰς αὐτὸν παραλίδομαι. Αὐτὸς θέλει εὐρεῖ τὰ μέσα. Μὴ μεριμνᾶτε. Ὁ Κύριος θελεῖ προβλεῖν.»

Μόνον τεσσαράκοντα ἔξ δίστηλα ἠμπόρεσε νὰ οικονομήσῃ διὰ τὸ ταξείδιον του. Καθ' ὃδὸν ἔτυχον εἰς αὐτὸν ἀνυπερβλήτα ἐμπόδεια τὰ ὅποια τοῦ ἐπροξένησαν ἀργοπορίαν εἰς τὸν σκοπὸν του. Φθάσας εἰς τὸ Φραγκοπόρτιον, τριῶν ἡμερῶν δρόμον ἀπέχον τοῦ Στρασβούργου, εἶχεν ἤδη ἐξοδευμένα ὅλα τὰ χρήματά του, πλὴν ἑνὸς δίστηλου. Δὲν εἶπεν ὅμως εἰς κανένα τίποτε, ἀλλὰ περιέμενε τὴν βοήθειαν τοῦ οὐρανίου Πατρὸς. Περιπατῶν, καὶ προσευχώμενος καθ' ἑαυτὸν εἰς τὸν Ὑψίστον, ἀπήντησε τὸν Ἀ ἔμπορον συντοπίτην, ὅστις εἶπεν εἰς αὐτόν. «Στιλλίγγιε, διατί ἦλθες ἐδῶ;» — «Ὑπάρχω εἰς τὸ Στρασβούργον, ἀποκρίνεται νὰ σπουδάσω τὴν ἰατρικὴν. — Ποθεν πορίζεσαι τ' ἀναγκαῖα;» — «Ἐχω πλούσιον πατέρα λέγει εἰς τοὺς οὐρχνούς. » Ὁ κύριος Α. ἠτένιπεν εἰς αὐτὸν τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἠρώτησε. «Πόσα χρή-

ματα ἔχεις πρόχειρα; » Ἐν δίστηλον «εἶπεν ὁ Στιλλίγγιος. — «Λαμπόν, » εἶπεν ὁ κύριος Α. καὶ ἐγὼ εἶμαι εἰς τῶν οἰκονόμων τοῦ οὐρανίου Πατρὸς σου » καὶ τὸν ἐνεχείρισεν τριάκοντα τρία δίστηλα. Θερμὰ δάκρυα ἔρρευσαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ Στιλλίγγιου. — «Τώρα, » εἶπεν, «εἶμαι ἀρκετὰ πλούσιος. Δὲν χρειάζομαι πλέον τίποτε. » Ἡ πρώτη αὕτη ἀπόπειρα ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὸν τόσον θάρρος, ὥστε δὲ ἀμφίβαλλε πλέον ὅτι ὁ Θεὸς ἤθελε τὸν συνδράμει διὰ παντός.

Ἀφ' οὗ διέτριψεν ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ Στρασβούργον, κατήντησεν τάλιν εἰς ἑν τὰ τριάκοντα τρία δίστηλα. Ὄθεν καὶ ἤρχισε νὰ προσεύχεται θερμότατα. Περὶ τὸν χρόνον τοῦτον, ὁ συγκατοικὸς αὐτοῦ Τ., τὸν εἶπεν μίαν πρωΐαν, Στιλλίγγιε, πιστεύω ὅτι δὲν ἔχεις πολλὰ χρήματα. » καὶ τὸν ἐπρόσφερεν τριάκοντα δίστηλα εἰς χρυσόν, ἅτινα ἀσμένως ἐδέχθη ὡς ἐκ Θεοῦ. Μετ' ὀλίγους μῆνας, ἐφθασεν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ὤφειλε νὰ πληρώσῃ τὰ διδασκτρα εἰς τοὺς καθηγντάς, εἰ δὲ μὴ, νὰ ἐξσλειφθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν μαθητῶν. Τὸ ἀργύριον ἔπρεπε νὰ δοθῇ εἰς τὰς ἑξ ὥρας τὸ ἐσπέρας τῆς πέμπτης. Ἡ πρωΐα ἦλθεν, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀργύριον, οὔτε μέσον τι, δι' οὗ νὰ προμηθευθῇ αὐτό. Ἐδαπάνησεν ὅλην τὴν ἡμέραν προσευχώμενος. Ἦσαν ἤδη πέντε ὥραι μετὰ μεσημερίαν, ἀλλ' ἀργύριον δὲν εἶχε φανεῖ. Ἡ πίστις αὐτοῦ σχεδὸν ἤρχισε νὰ ἐκλείπῃ. Ἰδρῶς τὸν περιέχυσε, καὶ τὸ πρόσωπόν του κατεβράχῃ ἀπὸ δάκρυα. Κάποιος ἔκρουσε τὴν θύραν. «Εἰσελθε, » εἶπεν αὐτός. Ἦτον ὁ οἰκοκύριος αὐτοῦ. Τώρα ὁ Στιλλίγγιος ἔμεινεν ὡς κεραυνόπληκτος. «Ἦλθα, » εἶπεν ὁ οἰκοκύριος «νὰ ἴδω πῶς σὲ φαίνεται τὸ δωματίόν σου. » «Σὰς εὐχαριστῶ, » εἶπεν ὁ Στιλλίγγιος. «με ἀρέσκει πολὺ. » «Μίαν ἄλλην ἐρώτησιν ἤθελον νὰ σε κάμω, » εἶπεν ὁ οἰκοκύριος. «Ἐφερεις χρήματα μαζὶ σου; » Ὁ Στιλλίγγιος λέγει, ὅτι ἠσθάνθη τότε ὅ,τι ὁ Ἀθακούμ, ὅτε ἄγγελος ἤρπασεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς τὴν Βαβυλῶνα. «Ὁχι, δὲν ἔχω ἀργύριον » ἀπεκρίθη. Ὁ οἰκοκύριος τὸν ἠθεώρησεν ἐκπεπληγμένον, καὶ τελευταῖον εἶπε. «Βλέπω ὅτι ὁ Θεὸς μ' ἔστειλε πρὸς σοῦθειάν σου. — Ἀμέσως δ' ἐξῆλθε, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψε φέριον ἑτεσσαράκοντα δίστηλα εἰς χρυσόν.

«Τότε » λέγει ὁ Στιλλίγγιος, ἠσθάνθη ὅ,τι ὁ Δαυὶδ εἰς τὸ σπλῆλαιον τῶν λεόντων, ὁπότε ὁ Ἀβασκούμ ἔφερεν εἰς αὐτὸν τὴν τροφήν του. » Ἐπεσε δὲ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεόν μετὰ δακρύων. Ἐπομένως ὑπῆγε καὶ ἐπλήρωσε τὰ διδασκτρα ὡς οἱ πλουσιώτεροι. Ὀλόκληρος ἡ ἀκαδημαϊκὴ ζωὴ του δὲν ἦτον, εἰμὴ σειρὰ τοιούτων περιστάσεων. Πολλάκις ἐστρεφότο χρημάτων, δὲν ἐζήτηε ὅμως παρ' ἀνθρώπων, διότι δὲν εἶχε τινα, παρὰ τοῦ ὁποίου νὰ ζητήσῃ. Ἐζήτηε ὅμως παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅστις πάντοτε τὸν ἐδίδεν εἰς τὰς ἀνάγκας του. Θερμῶς ἐπικαλεῖτο τὴν θεῖαν ὁδηγίαν, καὶ ἠσθάνετο ὅτι τὴν ἐλάμβανε. Μετεχειρίζετο μὲν πάντα νόμιμον τρόπον εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἰδίων του

χρειῶν, καὶ ὠφελεῖτο ἀπὸ πᾶν δυνατὸν μέσον. Ἀλλ' ὅτε δὲν εἶχε ἴδια μέσα, ἐζήτει βοήθειαν παρὰ Θεοῦ, καὶ πάντοτε ἐλάμβανε τὸ ζητούμενον.

Κατέστη δὲ εἰς τῶν χρησιμωτέρων ἱατρῶν, καὶ μέγιστος εὐεργέτης τῶν πενήτων. Εἶχε θυμαστὴν πεῖτρην εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἔδωκε τὸ φῶς ἐν μέρει ἢ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς δύο χιλιάδας ἀνθρώπους σχεδὸν τυφλοὺς, ἐξ ὧν οἱ πλείστοι ἦσαν πένητες, καὶ ἀνίκανοι νὰ τὸν ἀνταμείψωσι.

Θέλομεν ἀποδείξαι, ὅτι ὁ Ἰάτριος ὄντως ἦτον ὁδηγὸς αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου; Πολλὰ τοιοῦτα διηγήματα περιέχει καὶ ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ἱστορία.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΣΥΜΠΟΣΙΑ.

[Συνέγεια Αριθ. 4]

Σπεύδω ἤδη νὰ φθάσω εἰς τινὰ εἰδικότητα, πολὺ πλέον ἀξιόλογον. Θέλω διγράψαι τὴν εἰκόνα τοῦ Ἑλλήνου μάγειρου, προσώπου ἐκλεκτοῦ καὶ σχεδὸν θαυμασίου, τοῦ ὁποῖου ἡ εὐφυΐα ἐξησκεῖτο καὶ ἐν τῷ τῶν Θεῶν ἁγιαστηρίῳ, συγχεομένη μετὰ τῶν ἀρχιερατικῶν τελετῶν. Πᾶν τὸ ὑλικὸν μέρος τῶν θρησκευτικῶν ἱερῶν πραξίῶν ἀπενέμετο εἰς αὐτόν. Ἰνα δόσωμεν δὲ τινὰ ἰδέαν τῆς μεγάλῃς τῶν ἔργων αὐτοῦ σπουδαιότητος ἵναφέρω μὲν τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν, τὴν ὁποῖαν ἐγραψεν εἰς τὸν δορυκτῆτορα υἱὸν αὐτῆς ἡ Ὀλυμπία; ἀποστέλλουσα αὐτῷ μάγειρον. Σημειωτέον δὲ, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐγράφετο ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ὁ Ἀλέξανδρος ἐνησχολεῖτο ὅλως εἰς τὰς ἀναγκαίας προπαρασκευὰς διὰ τὰς εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ.

« Φίλτατε υἱέ μου! Δέξαι παρ' ἐμοῦ τὸν ὁποῖον « πέμπω σοι μάγειρον, λεγόμενον Περίγναν. Οὐδεὶς δὲ « πλέον αὐτοῦ ἐπίσταται τὰς τῶν θυσιῶν τελετάς. Οὐ- « τὸς γινώσκει καὶ τὰς τῶν θαχικῶν ὀργίων, καὶ τὰς « ἐν ἀοργῇ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Ὡστε τίμα πε- « ρισπουδάστως αὐτόν καὶ φροντίζε μὴ μεμψημοιρῇ κατ' « οὐδέν. Εἰδοποιεῖ με δὲ περὶ τῶν κατὰ σέ, ὅσαίς « εὐκαιρίαις. »

Ὁ μάγειρος ἦτο θεμελιώδης πρόσωπον τῆς Ἀττικῆς Κομωδίας. Ἐκεῖ αὐτὸς παρίστατο ἐνδεδυμένος μετὰ φιλοκαλίας, κατὰ χρυσοῦς, λαλῶν καὶ δημηγορῶν ὡς τις Σοφιστὴς περὶ τῆς ἀξιολογότητος καὶ ἐντελείας τῶν πιμμάτων αὐτοῦ. Λεπτολόγος κατὰ τὰς ἱστορικὰς αὐτοῦ ἐρεῦνας, ὅσον ὁ ἐπὶ καθέδρας διδάσκων, πλήρης θαυτολογίας κομπασμοῦ, καὶ ληρώδους σχολαΐσμου ἀπεδείκνυε διὰ λόγων εὐφραδῶν τὴν χρεῖαν καὶ τὴν ὑπόληψιν τῆς τέχνης αὐτοῦ, διδάσκων ἅμα, ὅτι ἦτον ἀναγκαῖον νὰ μὴ συγχέωσιν οἱ ἄνθρωποι μήτε τοῦς καιροὺς τοῦ ἔτους, μήτε τὰ εἰσόντα, μήτε τὸν ἐκθμὸν τῆς ἐψήσεως, μηδὲ αὐτὴν τῶν συμποτῶν τὴν ἀξίαν καὶ ἐπαγγελίαν. Αὐτὸς ἐδείκνυε τὰς στεναγμοὺς τῆς μαγειρικῆς πρὸς τὴν ἀστρονομίαν, τὴν γεωμετρίαν, τὴν φυσικὴν τὸν ἰσολογισμόν, τὴν ἱατρικὴν, τὴν καταστατικὴν [Statistique] τὴν στρατηγι-

κὴν, καὶ αὐτὴν τὴν μεταφυσικὴν. Ἐντεῦθεν δὲ μετέβαιναν εἰς ἄλλην ἐτι σοφωτέραν ἀνάλυσιν, περιλαμβάνων πᾶν μέσον πρὸς σύμπτωσιν τῶν τροφίμων οὐσιῶν εἴτε μετὰ τῶν ἐν ἡμῖν ἤδη ὑπαρχόντων, εἴτε μετὰ τῶν διδασκομένων παθῶν, καὶ ἐπανερχόμενος τέλος εἰς τὴν ἀποδείξιν τοῦ πῶς ἡ πρώτη παράθεσις (Service) τῶν φαγητῶν ἡδύνατο, διὰ τῆς συστηματικῆς αὐτῶν διατάξεως, νὰ γίνεται παθολογίας μάθημα καὶ ἡ δευτέρα παράθεσις, διδασκτικὸν τι κεφάλαιον, καὶ ἡ τρίτη, πραγματεία φιλοσοφικὴ, καὶ ἡ τετάρτη, ἀλληγορικὴ τις σίλλος ἡ σκτυρα κατὰ τῶν συμποτῶν αὐτῶν.

Ὁ μάγειρος οὐ μόνον κατεῖχεν ἐπὶ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ θεάτρου, βαθμὸν τινα ὑψηλόν, δικαιολογούντα τὴν μεγαλαυρεσίαν αὐτοῦ ὁμιλίαν· οὐ μόνον ἐβλεπον αὐτὸν οἱ πάντες ἄσμενοι, καὶ μετὰ τοῦ παρασίτου καὶ τοῦ σωματοπόρου ἦτον ἄφευκτον πρόσωπον τῆς παλαιᾶς κομωδίας, ἀλλὰ καὶ κλίσις αὐτοῦ τοῦ φιληδόνου λαοῦ ἐπὶ τοσοῦτον ἦτον ζωηρὰ καὶ ἀκμαῖα, ὥστε οἱ ποιηταὶ ἐπενόησαν πρὸς ἀρέσκειαν αὐτοῦ δράμα τι θεατρικὸν περὶ τῶν μαγειρικῶν ὅλως ἡδυπαθειῶν, γενόμενον ἔπειτα γόνιμὸς τις ἀρχὴ ἄλλων δραματικῶν πλασμάτων. Ἡ Ἰδανικὴ αὕτη τῆς γαστρονομίας παντοκράτεια ἐπραγματοποιοῖ γιγαντωδῶς τὰς πλατυτάτας καὶ λεπτοτάτης τοῦ λαιμάργου ἐπιθυμίας. Ἡ γῆ ἐσχηματίζεται ἀπὸ μικροὺς ἄρτους ἢ βροχὴ ἀπὸ ἡδονικὰ ποτὰ, ἢ χάλαζα ἀπὸ πλακῶντια καὶ ἡ χιών καὶ ὁ πόντος ἀπὸ μέλι καὶ ἀρώματα. Κατὰ τὸν μακρόν αὐτὸν αἰῶνα, οἱ ἄνθρωποι ἦσαν πάντες εὐτραφεῖς, καὶ πάντα τ' ἀναστήματα γιγαντιαῖα. Ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα, κακὰ ἄγνωστα ὄρεξις δὲ αἰδίδιος ἐπαρεσκεύαζεν αἰδίδιους ἀπολαύσεις· τότε ἀπαύστως μετέβαινον οἱ ἄνθρωποι ἐναλλάξ ἀπὸ τὴν κλίνην εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἀπὸ τὴν τράπεζαν εἰς τὴν κλίνην· ἐκ τῆς εὐωχίας εἰς τὸν νυκτερινὸν ὕπνον, καὶ ἐκ τούτου εἰς τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ τάφου.

Ὁ ποιητὴς τὸν ὁποῖον ἐσυμβουλευθῆμεν εἰς τὰ τοιαῦτα, παρ' οὗ δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν καὶ ἄλλα πολύτιμα διδόμενα, καὶ πολλὰς χρησιμοτάτας πληροφορίας περὶ τῶν Ἀθηναϊκῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων, τὰ ὁποῖα μόνος αὐτὸς προέγραψε πιστῶς, ὁ Ἀριστοφάνης λεγόμενος, θέλει μᾶς βοηθήσει πάλιν νὰ πραγματευθῶμεν ἄνευ ἐπιπολαιότητος καὶ σχολαστικότητος τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμβάμων [sauces] καὶ τῶν ἐκχυλισμάτων [coulis], τιμωμένων πολὺ ἐν τῇ γενεθλίῳ αὐτοῦ πόλει. Τὰ εἰσόντα, ὅσα κῆζον ἀνάδεικνύοντα τὴν εὐστομίαν τῶν φαγητῶν, καὶ ἐνισχύοντα τὰς χωνευτικὰς δυνάμεις τῶν ἐσθιόντων, συνέκειντο πρὸ πάντων ἐκ συνάπewis, κυμένου, ῥοφανίδων, σκορύδων, καὶ ἐνὶ λόγῳ ἐκ παντὸς φυτοῦ ἢ κόκκου δυναμένου διὰ τῆς δριμύτους αὐτοῦ γεύσεως νὰ ἐρεθίσῃ τὴν ὄρεξιν. Ὁ Ἀριστοτέλης ἀριθμεῖ 25 τοιαῦτα ἡδύσματα (condiments) ἀριθμὸν μικρότατον, παραβαλλόμενον πρὸς τὰ 400 διάφορα ἐγδάματα, ὅσα ἀναφέρονται ἐν τῷ *Παρισισῷ Μαγείρῳ*, συγγραμμάτι τῆς Γαλλικῆς Γαστρονομίας. Ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν κῆζανον ἀναμφιβόλως πάμπαν ἄλλαι